

ἐτραβήχθησαν οἱ μὲν διὰ Βλαχοχώρια καὶ ἡμεῖς διὰ τὸν λιμένα νὰ διαβώμεν ἄντικρυ εἰς τὸν Κάλαμον».

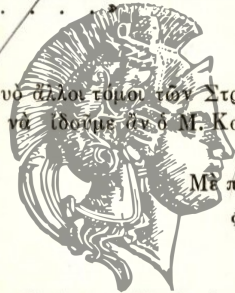
Ἀκούσας ταῦτα ὅλα, διὰ νὰ μὴ πέσω ἀπὸ ἀπειρίαν εἰς κανὲν σῶμα Τουρκικὸν μοναχὸς μὲ τόσους ὀλίγους, ἐπίστρεψα εἰς τὸ πλοῖον <διὰ> νὰ μεταβῶ ἐκεῖθεν κ' ἐγὼ πρὸς τὸν Ὀδυσσεάν καὶ ἀπὸ ἔξω νὰ διαβῶ εἰς τὸν Διαμαντὴν εἰς Ξηροχώρι.

Διαβάντες εἰς τὸν Κάλαμον μὲ τὸ πλοῖον, μὲ ταῖς φελούκαις ἐβγήκαμεν εἰς τὸν Ρωπόν. Ἐκεῖ αἱ βίγλαις διὰ τοῦ συνθήματος εἰδοποίησαν ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἐκστράτευσαν πρὸς τὸ μέρος αὐτὸ <διὰ ξηρᾶς διὰ> νὰ αἰχμαλωτίσουν καὶ νὰ ἀρπάξουν, ἔχοντες τὴν πληροφορίαν ὅτι ὅλοι <ἐκεῖ> αἱ θέσεις ἦτον κεναί.

Ἀκούσας ὁ Κούταβος, πτερὰ ἔβγαλεν <εἰς τοὺς πόδας του> ἐμβαίνει εἰς τῆς βάρκας καὶ κἂν οὔτε μᾶς ἐρώτησεν τί θὰ κάμωμεν <ἡμεῖς>.

Οὕτως ξενυκτήσαντες <ἐκεῖ>, οἱ μὲν Τοῦρκοι ἤλθαν ἕως εἰς ἓν μέρος καὶ ἐπίστρεψαν . . . . .

Δὲν ἐκδόθησαν ἀκόμη οἱ δύο ἄλλοι τόμοι τῶν Στρατιωτικῶν ἐνθυμημάτων τοῦ Ν. Κασομούλη γιὰ νὰ ἴδωμεν ἂν ὁ Μ. Κούταβος ἀναφέρεται καὶ ἐν νεώτερῃ ἐποχῇ.
16 Νοεμβρίου 1939

Με πολλὴν ἐκτίμηση
Φ. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ

Ἀνασκαφαὶ Ἀνατολικῆς Θράκης.—Κατὰ τὴν «Ἀπογευματινὴν» τῆς Κ)πόλεως (4 Σεπτ. 1939) κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς αἱ ὁποῖαι ἔγιναν εἰς τὸ χωρίον Μετζηδιὲ παρὰ τὸ Γεσίλκιοι (Ἅγιος Στέφανος Κ)πόλεως) ἐξήχθησαν εἰς φῶς μερικὰ ἀρχαιολογικὰ κειμήλια βυζαντινῆς ἐποχῆς. Μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχει καὶ εἷς τάφος εἰς σχῆμα σταυροῦ. Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Μουσείου ἐξετάζει τὰ εὐρήματα διὰ νὰ καθορίσῃ τὴν ἀρχαιολογικὴν τῶν ἀξίαν.

Ἡ ἰδίᾳ εἰς τὰς 29 Ὀκτωβρίου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας ἀναφέρει τὰ ἑξῆς :

«Ἀνασκαφαὶ ἔγιναν ἐφέτος κυρίως ἀπὸ τὸν σύνδεσμον τῆς Τουρκικῆς ἱστορίας εἰς τὸν πλησιόχωρον Μικρὸν Τσεκμετζὲ τὸ ἀρχαῖον Ρήγιον, ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐδῶ ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου κ. Ἀζίζ καὶ εἰς τὴν Βιζύην ὑπὸ τοῦ ὑποδιευθυντοῦ τοῦ αὐτοῦ μουσείου καθηγητοῦ Ἀρίφ Μουφίτ.

»Εἰς τὸν Μικρὸν Τσεκμετζὲ ἀνευρέθησαν τὰ εἰρηπία τοῦ ἐκεῖ φρου

Β. Μ. Μ.
Αδ. Γ. Γ.
1940
r 419-420

ρίου, τὸ ὁποῖον, ὡς φαίνεται ἀπὸ ὠρισμένας ἐπισκευάς, ἐχρησιμοποιήθη καὶ ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν.

«Ὁ Μικρὸς Τσεκμεδζές ποὺ δεσπόζει τῆς ὁδοῦ πρὸς τὴν Θράκην καὶ ὁπόθεν διήρχετο ἡ δημοσία λιθόστρωτος ὁδός, ἡ «Πλακωτὴ» ἦτο ἐπόμενον νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν στρατιωτικῶν τοῦ 7ου αἰῶνος καὶ ἀνηγέρθη ἐκεῖ πύργος, ἀργότερον δὲ καὶ ὁλόκληρος μικρόπολις τῆς ὁποίας τὰ ἐρείπεια εὐρέθησαν μὲ τὰς ἀνασκαφὰς ἐκεῖθεν τοῦ Τουρκικοῦ νεκροταφείου.

» Τοῖχοι, κίονες, κιονόκρανα πληροφοροῦν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ μεγάλης ὀχυρωμένης θέσεως ποὺ ἐδέσποζε τῆς ὁδοῦ καὶ τοῦ λιμένος, μὲ τὴν λιμενοθάλασσά του ποὺ ἦτο ἐνδιαφέρον διὰ δρόμονας καὶ ἄλλα πλοῖα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

» Περισσότερον ἐνδιαφέρουσαι ἦσαν αἱ ἀνασκαφαὶ τῆς Βιζύης¹⁾ ὅπου ἀνευρέθησαν καὶ ἐμελετήθησαν τύμβοι, τάφοι κάτωθι τεχνητῶν λόφων, τῆς Ἀλεξανδρινῆς ἐποχῆς, ὡς ἐκείνοι ποὺ εὐρέθησαν ἄλλοτε εἰς τὸν Λαγκαδᾶ ὑπὸ τοῦ ἄλλοτε ἐφόρου τοῦ ἐδῶ Μουσείου κ. Θ. Μακρίδη καὶ εἰς τὰ πέριξ τοῦ Μουσταφᾶ πιασά τοῦ σημερινοῦ Σβίλενγκραδ, ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Σοφίας κ. Φίλωφ, ἥδη ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας εἰς τὴν γειτονικὴν πόλιν.

«Ὁ κ. Ἀρίφ Μουφίτ εἶπε τὸ εὐτυχὲς νὰ φέρῃ εἰς φῶς ἀντικείμενα μεγίστης ἀρχαιολογικῆς ἀξίας, ἐκ τῶν ὁποίων σπουδαιότερόν εἶναι ἐν ἀργυροῦν κράνος μὲ παραστάσεις ἀπὸ ἐσοτῆς τοῦ Διονύσου καὶ τὸ ὁποῖον ὡς σχῆμα ἐλάχιστα διαφέρει σημερινῶν κράνους.

» Ἡ μελέτη τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῶν τύμβων αὐτῶν, ποὺ εἶναι μία συνέχεια τῆς μυκηναϊκῆς ἐποχῆς, ἐκίνησε ζωνρόν ἐνδιαφέρον, ἀναπαράστασις δὲ τοῦ τύμβου αὐτοῦ, μὲ μεγίστην ἀκρίβειαν, ἔγινε εἰς τὸ ἐδῶ ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον, εἰς τὴν αἴθουσαν «Γιλδίς».

» Χάλκινα οἰκιακὰ σκεύη, εἶδη κεραμικῆς, ὕδρῃαι, ὑψηλὰ χάλκινα πιασήματα θυρῶν μὲ κεφαλὰς σατύρων κτλ, ὅλα προέρχονται ἀπὸ τοὺς τύμβους αὐτοὺς καὶ κατέχουν ἰδιαίτερον τμήμα τῆς ἐν λόγῳ αἰθούσης.

» Ἐντύπωσιν κάμει ἡ ἀναφερθεῖσα ἀναπαράστασις τοῦ τύμβου, μήκους πέντε μέτρων, πλάτους τεσσάρων καὶ παρομοίου ὕψους, ἡ σαρκοφάγος του μὲ θύραν εἰς τὴν δεξιάν της πλευράν, ὡς καὶ ἡ ἐσωτερικὴ τοῦ τάφου διακόσμησις: κυανοῦς θόλος, μὲ χρυσὰ ἄστρα καὶ γυιλάνδα εἰς τὰς πλευράς, μ' ἄνθη καὶ ὕδρις»,

1) Ἰδε «Θρακικά». Τόμ. ΙΑ' σελ. 425- 428 καὶ Τόμ. ΙΒ' σελ. 406.